Lietas Nr. 11370075813

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Aizkrauklē 2014. gada 20. februārī

Aizkraukles rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese I.Zālīte,

ar tiesas sēdes sekretāri G.Mečaju,

piedaloties prokurorei D.Morevai,

aizstāvim zvērinātam advokātam R.Zeseram,

atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu, kurā pēc Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas apsūdzēts T.K., personas kods /Pers. kods/.

Tiesa

konstatēja

*T.K. izdarīja zādzību nelielā apmērā.*

2013. gada 18. novembrī ap plkst. 16.13 T.K., atrodoties tirdzniecības centrā „IGA centrs", kas atrodas ,,Āboliņi", Aizkraukles pagastā, Aizkraukles novadā, ievēroja pie ieejas durvīm novietoto velosipēdu, kuru nolēma nozagt. Īstenojot savu noziedzīgo nodomu, T.K., mantkārīgu tieksmju vadīts, slepeni nozaga R.V. piederošo velosipēdu ,,Peugeot Extreme" Ls 80 vērtībā, nodarot par šo summu cietušajam R.V. mantisko kaitējumu.Nozagto velosipēdu T.K. izmantoja savām personīgajām vajadzībām.

Šādos apstākļos ar savām darbībām T.K. izdarīja Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais T.K. sevi par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā, neapstrīdēja noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas faktiskos apstākļus un juridisko kvalifikāciju, pilnībā atzina cietušā R.V. pieteikto mantisko kaitējumu Ls 80 apmērā, izteica lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Iepazinusies ar lietas materiāliem, uzklausījusi prokuroru, apsūdzēto un cietušo, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā nav nepieciešama, līdz ar ko saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527. panta trešo daļu pierādījumu analīze un to uzskaitījums šajā daļā spriedumā netiek izdarīta.

Pieņemot lēmumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu, tiesa ņem vērā Kriminālprocesa likuma 499. pantā noteiktos pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas kritērijus, proti, apsūdzētais savu vainu viņam celtajā apsūdzībā atzīst, pilnībā atzīst cietušā pieteikto mantisko kaitējumu, piekrīt pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas sekas apsūdzētajam tiesas sēdē izskaidrotas un sekas ir skaidras, apsūdzētā vaina ir pierādīta ar visiem lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainu viņam celtajā apsūdzībā.

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus to kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesa konstatē visu subjektīvo un objektīvo pazīmju kopumu, kvalificējošās pazīmes, lai T.K. darbības atzītu par noziedzīgu nodarījumu un kvalificē tās pēc Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas, un pastāv Kriminālprocesa likuma 520. panta pirmajā daļā paredzētais pamats notiesājoša sprieduma taisīšanai.

Nosakot soda veidu apsūdzētajam T.K., tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta otro daļu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību. Nosakot soda mēru, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta trešo daļu ņem vērā apsūdzētā T.K. atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Tāpat tiesa ņem vērā, ka sodam jābūt tādam, lai tas atbilstu Krimināllikuma 35. panta otrajā daļā norādītajam soda mērķim, proti, aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Apsūdzētais T.K. izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kas ar Krimināllikuma 7. panta trešo daļu atzīts par mazāk smagu noziegumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu par apsūdzētā T.K. atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst to, ka T.K. vaļsirdīgi atzinies un izdarīto nožēlojis.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 1. punktu par apsūdzētā T.K. atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka

izdarītais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, jo jauns noziedzīgs nodarījums izdarīts nedzēstas iepriekšējās sodāmības laikā.

Vērtējot apsūdzētā T.K. personību, tiesa konstatēja, ka T.K. agrāk divas reizes sodīts, pēdējo reizi ar Bauskas rajona tiesas 2013. gada 27. februāra spriedumu pēc Krimināllikuma 185. panta pirmās daļas ar piespiedu darbu uz 120 stundām, sods izciests daļēji, nostrādātas 36 piespiedu darba stundas, neizciestas 84 piespiedu darba stundas, sodāmība nav dzēsta. T.K. ir bijuši divi administratīvie sodi, kas ir izciesti *(lietas 22.-26.,69.-70.,71.,74.,76.lapa)*. T.K. Slimību profilakses un kontroles centra narkoloģiskās aprūpes reģistra uzskaitē nav, ir psihiskās aprūpes reģistra uzskaitē *(28.lapa)*. No Vecumnieku novada Vecumnieku pagasta izsniegtā raksturojuma par T.K. redzams, ka T.K. bija Vecumnieku novada Domes Sociālā dienesta redzeslokā līdz 2012. gadam sakarā ar skolas kavējumiem un nepietiekošām sekmēm, viņam bija izstrādāta sociālās palīdzības programma, piedāvātas psihologa konsultācijas un sociālā pedagoga palīdzība. Toms daļēji sadarbojās ar sociālo pedagogu, neapmeklēja psihologa konsultācijas. Pašlaik Toms nekur nestrādā, vecākiem nav informācijas kur viņš dzīvo. Reizēm atbrauc pie vecākiem uz Vecumniekiem, bet sakarā ar to, ka T.K. iznes no mājām dažādus sadzīves priekšmetus, viņam netiek ļauts uzturēties dzīvoklī bez vecāku klātbūtnes. Uz Tomu nevar paļauties arī mazākā dēla pieskatīšanā. Vecāki mudina Tomu apmeklēt psihiatru, bet līdz šim Toms to nav izdarījis. Periodiski Toms strādājis Vecumniekos dažādos gateri, bet ne ilgāk par vienu mēnesi, alkoholu nelieto *(lietas 30.lapa).*

Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas sankcija paredz sodu brīvības atņemšanas veidā uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu.

Nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā iepriekš minētos soda veida ietekmējošos apstākļus, to, ka apsūdzētais T.K. savu vainu atzīst un izdarīto nožēlo, apņēmās labprātīgi atlīdzināt cietušajam radīto kaitējumu 1-2 mēnešu laikā, noziedzīgs nodarījums ir vērsts pret īpašumu un tam ir vienīgi mantiska rakstura kaitējums, ne lietas materiālos, ne tiesas izmeklēšanā negatīvi raksturojošas ziņas tiesa par apsūdzēto nenodibināja.

Ņemot vērā spriedumā iepriekš konstatētos soda veida ietekmējošos apstākļus, gūto priekšstatu par apsūdzētā personību, viņa nevēlēšanos dzīvot likumpaklausīgi, un izvērtējot prokurora viedokli par soda noteikšanu īslaicīgas brīvības atņemšanas soda veidā, tiesa atzīst, ka Krimināllikuma 35. pantā noteiktais soda mērķis konkrētajā gadījumā būs sasniegts ar sodu īslaicīgas brīvības atņemšanas soda veidā Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas sankcijas ietvaros. Šāds sods apsūdzētajam konkrētajā gadījumā būs taisnīgs, atbilstīgs un samērīgs, atbilstošs soda mērķim un soda veida ietekmējošajiem apstākļiem.

Izvērtējot piespiedu darba soda piemērošanas lietderību apsūdzētajam T.K., tiesa atzīst, ka piespiedu darba sods nesasniegs Krimināllikuma 35. pantā noteikto soda mērķi, jo apsūdzētais T.K. no piespiedu darba soda izpildes jau ir izvairījies, izpildot Bauskas rajona tiesas 2013. gada 27. februāra spriedumu. Kā redzams no Valsts probācijas dienesta Rīgas teritoriālās struktūrvienības izziņas, T.K. no 120 piespiedu darba stundām gada laikā nostrādājis tikai 36 piespiedu darba stundas. T.K. vairākkārt ir brīdināts par soda izpildi *(lietas 76. lapa).*

Izvērtējot Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas panta sankcijā paredzētā naudas soda piemērošanu apsūdzētajam T.K., tiesa atzīst, ka tas nav piemērojams. Saskaņā ar Krimināllikuma 41. panta otro daļu naudas sods nosakāms atbilstoši noziedzīgā nodarījuma kaitīgumam un vainīgā mantiskajam stāvoklim. Panta ceturtā daļa nosaka, ka vainīgā mantisko stāvokli nosaka, novērtējot ne tikai tā iespējas nekavējoties samaksāt naudas sodu, bet arī gūt paredzamus ienākumus, kas nodrošinātu tas iespēju likumā paredzētajā laikā samaksāt uzlikto naudas sodu. Tiesa nekonstatēja tādu apsūdzētā mantisko stāvokli, kas dotu pamatu secinājumam, ka apsūdzētā mantiskais stāvoklis pieļautu naudas soda piemērošanu. Sods naudas soda veidā konkrētajā gadījumā ir neatbilstošs, tā piespriešanas gadījumā arī neizpildāms.

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā, ka ir konstatēts viens apsūdzētā T.K. atbildību pastiprinošs apstāklis, ir konstatēts viens atbildību mīkstinošs apstāklis. Īslaicīgas brīvības atņemšanas sods atbilstoši Krimināllikuma 38. panta $(2)^1$ daļai nosakāms no 15 līdz trim mēnešiem. Tiesas ieskatā apsūdzētajam nosakāms īslaicīgas brīvības atņemšanas sods - viens mēnesis un 15 dienas.

Nosakot sodu apsūdzētajam T.K., vērā ņemams arī pēc Bauskas rajona tiesas 2013. gada 27. februāra sprieduma neizciestais piespiedu darba sods – 84 piespiedu darba stundas, kas saskaņā ar Krimināllikuma 51. panta pirmo daļu pilnīgi vai daļēji pievienojams ar šo spriedumu noteiktajam sodam. Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā, ievērojot apsūdzētā T.K. priekšzīmīgo attieksmi pret viņam noteiktā soda – piespiedu darba, izciešanu pēc Bauskas rajona tiesas 2013. gada 27. februāra sprieduma, viņa apņemšanos paralēli piespiedu darba soda izciešanai, ar savu darbu atlīdzināt cietušajam radīto kaitējumu, kā arī ievērojot Kriminālprocesa likuma 1. pantā noteikto efektīvu Krimināllikuma normu piemērošanu un krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, konkrētajā gadījumā piemērojams daļējas sodu saskaitīšanas princips.

No cietušā R.V. pieteikts mantiskais kaitējums Ls 80 apmērā, ko sastāda velosipēda vērtība *(lietas 2.,4.,5.lapa)*.

Kriminālprocesa likuma 22. pantā uzsvērtais pamatprincips par tiesībām uz kompensāciju par radīto kaitējumu pilnībā atbilst 1983. gada 24. novembra „Eiropas konvencijas par kompensāciju piešķiršanu vardarbīgu noziegumu upuriem" un Eiropas Padomes direktīvas 2004/80 EK (2004. gada 29. aprīlis) par kompensāciju noziegumos cietušajiem" ietvertajiem principiem.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350. panta pirmo daļu kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskām ciešanām un mantisko zaudējumu. Savukārt minētā panta otrā daļa nosaka, ka kompensācija ir krimināltiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā labprātīgi vai uz tiesas nolēmuma pamata. Minētās normas izpratnē cietušais pieteicis mantisku zaudējumu. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 351. panta pirmo daļu mantiskā zaudējuma apmērs cietušajam ir jāpamato ar pierādījumiem. Cietušais R.V. savu mantisko zaudējumu Ls 80 apmērā nav pamatojis ar pierādījumiem. Bet, tā kā lietā strīda par mantiskā zaudējuma apmēru nav un tiesai nav pamata iejaukties apsūdzētā T.K. labajā gribā pildīt savu pienākumu pret cietušo R.V. pēc labas gribas, cietušā pieteiktais mantiskais zaudējums apmierināms tā prasītajā apmērā. Tiesa ņem vērā Kriminālprocesa likuma 352. panta ceturtajā daļā noteikto, ka kaitējuma nodarītājs var labprātīgi piekrist cietušā noteiktajam kompensācijas apmēram (..).

Saskaņā ar Civillikuma 1779. pantu, katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību ir nodarījis. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1770. pantu ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums.

Ievērojot iepriekš minētos apsvērumus, tiesa atzīst, ka cietušā R.V. pieteiktais mantiskais zaudējums ir apmierināms cietušā prasītajā apmērā, jo apsūdzētā T.K. vaina noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kura rezultātā cietušajam radies kaitējums, ir pilnībā pierādīta, par radītā kaitējuma apmēriem lietā strīda nav, līdz ar ko radītais kaitējums saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 353. panta pirmās daļas 1. punktu par labu cietušajam piedzenams no apsūdzētā T.K. cietušā pieteiktajā Ls 80 apmērā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta piekto daļu soda izciešana T.K. skaitāma no sprieduma spēkā stāšanās dienas, soda izciešanā ieskaitot viņa atrašanās laiku iepriekšējā apcietinājumā no 2014. gada 8. janvāra līdz sprieduma pasludināšanas dienai - 2014. gada 20. februārim.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367. panta pirmās daļas ceturto punktu procesuālos izdevumus lietā sastāda samaksa aizstāvim R.Zeseram par juridiskās palīdzības sniegšanu pēc norīkojuma apsūdzētajam T.K. pirmstiesas izmeklēšanā Ls 25 apmērā *(lietas 44.lapa*) un tiesas izmeklēšana EUR 44,11 *(lietas 83.lapa).* Tiesa atzīst, ka apsūdzētais T.K. no samaksas par aizstāvja palīdzību nav atbrīvojams, jo tiesa nekonstatē tādus iemeslus, kuru dēļ apsūdzētais T.K., būdams darba spējīga persona, būtu atbrīvojams no procesuālo izdevumu samaksas. Līdz ar to saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368. panta pirmo daļu procesuālie izdevumi Ls 25 un EUR 44,11 apmērā piedzenami no apsūdzētā T.K. par labu valstij.

Sakarā ar *euro* ieviešanu kā Latvijas Republikas nacionālo valūtu no 2014. gada 1. janvāra, atbilstoši *Euro* ieviešanas kārtības likuma 6. pantam, *eiro* summas noteiktas, konvertējot latu uz *euro* pēc Padomes noteiktā maiņas kursa 1 *euro* = 0,702804 lati. Atbilstoši minētajam Ls 25 ir EUR 35,57.

Galīgā rīcība ar lietiskajiem pierādījumiem izlemjama saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240. pantu un, proti, DVD disks ar video ierakstu, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, turpmāk arī glabājams kopā ar krimināllietas materiāliem.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511., 512, 520., 527., 528., 529.,530. pantu, tiesa

nosprieda

Atzīt T.K. par vainīgu Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt viņu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi 15 (piecpadsmit) dienām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51. panta pirmo daļu, 52. panta pirmās daļas 2. punktu noteiktajam sodam pilnīgi pievienojot pēc Bauskas rajona tiesas 2013. gada 27. februāra sprieduma neizciesto piespiedu darba sodu, galīgo sodu T.K. noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi 25 (divdesmit piecām) dienām.

Soda izciešanu T.K. skaitīt no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta piekto daļu soda izciešanā ieskaitīt T.K. atrašanos apcietinājumā no 2014. gada 8. janvāra līdz sprieduma pasludināšanas dienai - 2014. gada 20. februārim.

Drošības līdzekli – apcietinājumu, T.K. līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai atstāt negrozītu.

Piedzīt no T.K. par labu R.V. mantisko kaitējumu EUR 113,83 (viens simts trīspadsmit *euro* un 83 centus) jeb Ls 80 (astoņdesmit latus).

Piedzīt no T.K. par labu valstij procesuālos izdevumus EUR 79,68 (septiņdesmit deviņus *euro* un 68 centus), kas saistīti ar advokāta piedalīšanos pēc norīkojuma.

Noteikt Tomam Kāpostiņam sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par procesuālo izdevumu piedziņu 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Lietisko pierādījumu - DVD disku ar video ierakstu, glabāt kopā ar krimināllietas materiāliem.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā Zemgales apgabaltiesā pēc pilna sprieduma pieejamības dienas, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams tiesas kancelejā 2014. gada 21. februārī.

Tiesnese I.Zālīte